

SLOVNÍČEK

proluka – nezastavěné místo vzniklé vybouráním některé části nebo ponecháním volné parcely v zastavěné řadě (bloku)

parter - 1. přízemní části architektury s portály a výkladci obchodů 2. spodní část zahrady

intravilán - zastavěná část území obce včetně zazeleněných prostranství, zahrad, komunikací, vodních plocha a toků

městský interiér - nezastavěný, obvykle veřejný prostor (ulice, náměstí, nábřeží či pasáže) vymezený architekturou či zelení sloužící k různým setkáváním a společenskám událostem.

městský mobiliář - vybavení či stavební úprava veřejného prostoru navržené pro pohodlné užívání - parkové lavičky, květináče, autobusové zastávky, odpadkové koše...

městský (obecní) architekt - odborník, který vyhodnocuje připravované záměry z hledisek urbanistických, architektonických, estetických a výtvarných, konzultuje a zaujímá stanoviska k projekčně připravovaným aktivitám stavebníků a developerů, podílí se na zadávání a projednávání strategických a koncepčních dokumentů, které se týkají území města či obce (např. urbanistický plán), je doporučujícím a iniciačním hlasem orgánem, zapojuje veřejnost do formulace vizí a strategií rozvoje města

architektonická soutěž - nástroj hledání vize či projektanta, jejímž cílem je získat co nejlepší návrh řešení stavby nebo části města za účasti nezávislé hodnotící poroty

ŽATEC A NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

Národní památkový ústav je státní příspěvkovou organizací zřizovanou Ministerstvem kultury a tvoří ho Generální ředitelství v Praze, Územní památkové správy v Praze, Českých Budějovicích, Sychrově a Kroměříži, které zajišťují správu státních památek a Územní odborná pracoviště.

“NPÚ nemá “kulaté razítko”

NPÚ nemá pravomoc v jakékoliv věci rozhodnout, je doporučujícím orgánem a zvůli se může bránit pouze odvoláním výš. Pravomoc rozhodnout má jen správní orgán, tedy obec s rozšířenou působností, případně magistrátní nebo krajský úřad.

Zákon o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. je dodnes v platnosti, ačkoliv po roce 1989 byl dvakrát novelizován. Nedávné pokusy o nový zákon se zatím neseťkaly s úspěchem. Cílem památkové péče je zachování hodnot památky či prostředí chráněného území.

V ČR je k roku 2017 111 památkových rezervací a 492 památkových zón. Vyhlášením městské památkové rezervace v Žatci v roce 1961 byl stanoven předmět ochrany, kterým jsou historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, podzemní prostory, hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech i veřejná zeleň. V roce 2003 pak přibylo vyhlášení památkové zóny technických památek na Pražském předměstí.

Velká část objektů v centru města prošla rekonstrukcí na konci 19. a v první třetině 20. století. Technický stav budov nebyl v poválečné době tragický, nicméně Žatec odsunem německého obyvatelstva pozbyl svou živou atmosféru i kapitál, centrum města bylo ponecháno vybydlené. Ostatně mnoho opuštěných objektů ve městě nám tuto drastickou změnu stále připomíná. Přestože dodnes mohou některé poválečné zbrkle prováděné rekonstrukce či neuvážené demolice mrzet, novostavby, které vyrostly na jejich místech, jsou z památkářského hlediska poměrně progresivní - dodržují měřítko i hmotovou skladbu.

Na „svého“ památkáře se obraťte ještě předtím, než začnete platit za práci projektantovi.

Tempo postupných oprav centra v poslední době narůstá. Město Žatec spolupracuje s vlastníky nemovitostí. Ti mají možnost žádat o příspěvek z Fondu regenerace města a dalších programů. Přerozdělování příspěvků je jedním z hlavních úkolů Komise výstavby a regenerace ve spolupráci s Odborem dotací MěÚ.

SITUACE PO ROCE 1989

Po rozpadu státních projektových ústavů logicky následovalo zakládání soukromých architektonických ateliérů, které se uplatňovaly v přehršli zakázek na stavby peněžních ústavů a hypermarketů. Typické je použití drahých exkluzivních materiálů.

Pro devadesátá léta byly příznačné **nedomyšlené a nekoncepční postupy** - prosazení kvalitní architektury naráželo zejména na nekompetentnost úředníků pracujících ve schvalovacích a povolovacích institucích, ale i na pokleslý vkus investorů a všeobecně vkus společnosti kulturně zcela zdevastované komunistickým režimem.

Nové poměry přinesly řadu pozitiv i rizik:
+ obnova soukromého vlastnictví
některé české památky na seznam UNESCO
důslednější snaha o dodržování Benátské charty
konec systémového znevažování církevních památek
dostupnost moderních technologií a materiálů
- dravý tržní mechanismus
nezodpovědnost vlastníků
nedostatečné nastavení pravidel nové výstavby
odklon od urbanistického plánování
složitě mechanismy stavební legislativy

Teprve v posledních letech dorůstá mladá generace architektů nezasažených minulým obdobím, a tak se situace postupně lepší. Současné stylové tendence můžeme definovat jen těžko - rozmanitost dnešní architektury nemá v minulosti obdoby i přes všudypřítomnou globalizaci. Spojujícími trendy jsou ekologie, udržitelnost nebo zapojení nejmodernějších technologií.

Česká architektonická scéna donedávna trpěla nedostatkem zakázek na veřejné stavby typu knihoven a škol, ale také koncertních sálů, muzeí, kulturních center i kostelů. Z nejkvalitnějších realizací porevoluční doby zastávají kromě obchodních domů a bank zásadní místo zejména rodinné domy. I tento nepoměr se začíná konečně narovnávat a my dnes s radostí sledujeme **obrodu urbanistické koncepce, veřejné diskuze**, stále častější vypisování **pozic městských architektů** či fenoménu architektonické soutěže. To vše nese podíl nejen na tom, že v našich městech vznikají pozoruhodné realizace vytvořené pro lidi a zlepšení jejich kvality života, ale i na tom, že česká architektura se opět může kvalitativně poměřovat s tvorbou světových autorů.

ROLE VEŘEJNÉHO PROSTORU V SOUČASNÉM MĚSTĚ

Za veřejný prostor se v dnešní době označují místa, která v městském interiéru slouží k setkávání a dialogu, odpočinku, rekreace a pohybu. Veřejný = určen všem. Struktury a tvary těchto míst překonávají staletí, jejich vzhled se však proměňuje ruku v ruce se společností, která ji v danou chvíli užívá. Současná postkomunistická generace hledá k městskému interiéru stále cestu. Na jeho stavu ve městě se podílí také všeobecná společenská apatie vůči společnému, které je často vnímáno jako nikoho. Je jednoznačné, že cílem by měl být upravený a uklizený veřejný prostor, ve kterém se lidé cítí příjemně a bezpečně.

Co vidíme ve městě, ohlédneme-li se za posledními třemi dekádami? Ulice je stále korzem. Mnohem méně se ale používá pro běžné denní potřeby jako třeba nakupování. Tato základní života tvorná funkce města se během posledních 15 let přesunula do velkých obchodních center. Uliční síť se plní parkujícími automobily, které jsou přirozeným doplňkem našeho všedního života. Vzhled ulice je jimi však výrazně ovlivněn.

Fasády domů, které ulici lemují jsou do úrovně parteru obklopeny reklamními poutači, které se snaží co nejvíce zaujmout. Výsledek je rozpačitý a fádňní. Dnes už si začínáme uvědomovat, že stavební dědictví nelze ponechat v rukou volného trhu, neboť jeho estetika nezná mezí. **Regulace by měly vést k ucelení estetického výrazu města.** Světlymi body v reklamním teroru jsou oázy předzahrádek drobných podniků, které se postupně začínají rozšiřovat v podloubích, vnitroblocích či na samotných náměstích.

Trendy v úpravách městských ploch jdou cestou cestou celoplošného dláždění za účelem multifunkčnosti prostoru. Eliminace pevných prvků, vizuální forma dopravního značení a parkování, tím vším se architekti a urbanisté zabývají. Obecně platí; kvalitně zpracovaný veřejný prostor by měl dobře sloužit všem sociálním skupinám (indisponované osoby, matky s kočárky, cyklisté), kromě horka (přehřívání) by měl obstát i v dešti a zimě (protiskluznost) a veřejné osvětlení by hlavně v nočních hodinách nemělo snižovat komfort rezidentů.

Významnými prostory jsou také parky. Zeleň totiž umí stáhnout teplotu vzduchu o několik stupňů, a právě proto jsou parky oblíbeným místem rekreace zejména v horkých letních měsících, kdy teplota stále více roste. Příroda je v dnešním světě služeb nedostatkovým zbožím, a tak ji člověk ve volných chvílích rád využije.

Veřejný prostor jsme my. ▲

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17

Nový vstup Chmelářského muzea (2011)
projektant: HUML & VANÍČEK
investor: Město Žatec

revitalizace renesanční sladovny (2011)
projektant: HUML & VANÍČEK
investor: Město Žatec

autobusový terminál Žatec (2015)
projektant: HUML & VANÍČEK, DESIGN PROJEKT
investor: Město Žatec

bývalá posádková věznice (HURÁ DOVNITŘ!)
studie: Ing. arch. Libor Habanec (2019)
investor: Město Žatec

dostavba proluky v ul. Oblouková (2009)
projektant: HUML & VANÍČEK
investor: Martin Štrass

Chelčického náměstí (2007)
projektant: HUML & VANÍČEK
investor: Město Žatec

Rekonstrukce synagogy a čp. 200 (probíhá)
projektant: HUML & VANÍČEK, interér bude zadán
investor: Ing. Daniel Černý

Mederův dům (2018)
projektant: HUML & VANÍČEK, DESIGN PROJEKT
investor: Spolek Mederova domu

dům za kostelem (studie vzniká)
majitelé: MACHOVEC s.r.o. (od 4/2019)
BZ Property, s.r.o. (2017 - 2019)

Muzeum pivovarnictví Žatecka (2019)
projektant: HUML & VANÍČEK
investor: Pivovar Žatec

Úprava Hošťálkova náměstí (2019)
projektant: HUML & VANÍČEK
investor: Město Žatec

Rekonstrukce veřejných WC (1995)
projektant: HUML & VANÍČEK
investor: Město Žatec

Rekonstrukce budovy radnice (2018)
projektant: nejištěno
investor: Město Žatec

DERNISÁŽ VÝSTAVY MÁ VLAST 2019
zajištění a doprava: ŽOK
úvodní slovo: A dái?

Rekonstrukce čp. 52 (2019)
projektant: Ing. Miroslav Vávra
investor: Město Žatec

mobiiliář a umělecká díla na náměstí Svobody
autoři: různí
investor: Město Žatec

DERNISÁŽ VÝSTAVY ŽATECKÉ DOMY
zajištění prostoru: ŽOK
doprava a instalace: A dái?

